قال رسول الله وَ عَلَيْ عَامَ النَّهَ النَّاسُ ، إِنَّ عَلَى كُلِّ أَيُّهَا النَّاسُ ، إِنَّ عَلَى كُلِّ أَهْلِ بَيْتٍ ، فِي كُلِّ عَامٍ ، أَضْحِيَّةُ (رواه أبوداود)

با له قوربانیکردندا لهسهر رببازى پيغهمبهر وسياري بـرۆيــن

نووسيني: م. سالار چۆمانى پیش نویّر و وتارخویّنی مزگهوتی کوّسرهتان/ چوّمان

لەبلاو كراوەكانى ئەم سايتانە www.regayislam.com :برین www.fermude.com پەرتوكخانەي ديْرين / سۆران

بسم الله الرحمن الرحيم

خطبة الحاجة

إن الحمد لله نحمده ونستعينه ونستغفره ونعوذ بالله من شرور أنفسنا ومن سيئات أعمالنا من يهده الله فلا مضل له ومن يضلل فلا هادي له وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأشهد أن محمدا عبده ورسوله.

﴿ يَتَأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا ٱتَّقُوا ٱللّهَ حَقَّ تُقَانِهِ وَلَا تَمُوثُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُسَلِمُونَ ﴾ آل عمران: ١٠٢ ﴿ يَتَأَيُّهَا ٱلذِينَ ءَامَنُوا ٱتَّقُوا رَبَّكُمُ ٱلَّذِى خَلَقَكُمْ مِن نَفْسِ وَحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَ مِنْهُمَا رِجَالًا ﴾ النساء: ١ كَثِيرًا وَلِسَامً وَاتَّقُوا ٱللّهَ ٱلّذِى تَسَاءَ لُونَ بِهِ وَٱلأَرْحَامُ إِنَّ ٱللّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴾ النساء: ١ ﴿ يَتَأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا ٱللّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيلًا ﴿ ﴾ يُصَلِحَ لَكُمْ أَعْمَلُكُمْ وَيَغْفِر لَكُمْ وَيَغْفِر لَكُمْ وَمَن يُطِعِ ٱللّهَ وَرَسُولُهُ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيلًا ﴿ ﴾ يُصلِحَ لَكُمْ أَعْمَلُكُمْ وَيَغْفِر لَكُمْ وَمَن يُطِعِ ٱللّهَ وَرَسُولُهُ وَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴾ الاحزاب: ٧٠ - ٧١ أما بعد :

فَأِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيْثِ كِتَابُ اللهِ، وَخَيْرَ الْهَدْيِ هَدْىُ مُحَمَّدٍ ﷺ، وَشَرّ الْأُمُوْرِ مُحْدَثَاتُهَا، وَكُلّ مُحْدَثَاتُهَا، وَكُلّ مُحْدَثَاتُهَا، وَكُلّ مُحْدَثَاتُهَا، وَكُلّ مُحْدَثَاتُها، وَكُلّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةً وَكُلّ بِدْعَةٍ ضَلاَلَةً، وَكُلّ ضَلاَلَةٍ فِي النّارِ.

پێشهکی

ئهم نامیلکهیه که لهبهر دهستت دایه باس له بابهتیکی زوّر گرینگ و بهسود دهکات که یهکیکه له دروشمهکانی ئاینی ئیسلام، ئهویش بریتیه له (قوربانی کردن) له شهریعهتی پیروزی ئیسلام بهو شیّوازه ی که پیخهمبهر وییمتی و هاوه له بهریزهکانی و هاوه له بهریزهکانی کردن یهکیکه له دروشمهکانی ئاینی ئههلی سوننه لیّی تیکهیشتون. قوربانی کردن یهکیکه له دروشمهکانی ئاینی پیروزی ئیسلام ههروه کو خودای پهروه ردگار ده فهرمویّت:

﴿ وَٱلْبُدُنَ جَعَلْنَهَا لَكُم مِن شَعَيْمِ ٱللّهِ لَكُرُ فِيهَا خَيْرٌ ﴾ الحج: ٣٦ واته: ئهو وشتر و والأغانهى كه دمكريته قوربانى ئيمه كردومانه به دروشمى خوا بؤ ئيوه كه ياداشت و خيرى تيدايه بؤ دونيا و دواروز ثنان ،

ههروهها خودای پهروهردگار دهفهرمویّت: ﴿ ذَلِكَ وَمَن یُعَظِّمْ شَعَکْمِرَ اللّهِ فَإِنّهَا مِن تَقْرَی الْقُلُوبِ ﴿ الْحَجَ: ٣٢ واته: ههر كهسیّك دروشمهكانی خوایی واته ئایینی به گهوره رابگری ئهوا بهراستی نیشانهی له خواترسی دلهكانیانه و نیشانهی تهقواكارانه. إبن دقیق دهفهرموویّت: (لا خلاف أن الأضحیة من شعائر الدین)(۱٫). واته: هیچ خیلاف و رای جیاواز نیه لای زانایان كه قوربانی كردن یهكیّكه له دروشمهكانی ئایینی پیروّزی ئیسلام.

کهواته به گهوره راگرتنی دروشمی ئایینی ئیسلامو ئهنجام دانی بهلگهیه لهسهر له خوا ترسان و تهقواو خوّپاریّزی دلهکان ،

 $^{^{1}}$ - أحكام الاحكام شرح عمدة الاحكام (191/2) وفتح الباري شرح صحيح البخاري (6/10).

ههروهکو خودای پهروهردگار فهرموویّت: (فَإِنّهَا مِن تَقْوَی الْقُلُوبِ) کهواته پیویسته لهسهر کهسی موسولهان ههلسیّت به ئهنجامدانی ئهم کاره بو بهرز راگرتنی ئهم دروشمه ئاینیه و خوّپاریّزی تهقوای دلهکان بهرامبهر خودای پهروهردگار ، وه بینگومان ئهنجامدانی ههر کارو عیبادهتیّك پیویستی به زانیاری و چاو روّشنی ههیه لهسهر حهقیقهتی ئهو بابهته، بوّیه به ئهرکی سهر شانی خوّمی دهزانم که موسلهانی شاری خوّم و موسلهانانی هاوزمانی شیرینی کورد وریا و ئاگادار بکهمهوه لهم بابهته گرینگه دهربارهی چوّنیهتی قوربانی کردن به بهلگهی قورئانی پیروّز و سوننهتی پیغهمبهری خودا وییا کردن به بهلگهی قورئانی پیروّز و سوننهتی پیغهمبهری خودا وییا کردن به بهلگهی فورئانی نهو نهبیّت ئهوا نهبیّت ئهوا

جا ئهم نامیلکهیه باس له (حوکم و ئاداب و چونیهتی قوربانی کردن) دهکات داواکارم له خودای پهروهردگار که بتوانم به جوانترین و باشترین شیواز لهسهر ئهم بابهته بدویم بو ئهوهی موسلمانی کورد فائیدهی لی بکات و قوربانیهك ئهنجام بدات که لهسهر سوننهتی پیخهمبهری خودا و و و توانی نهوا لای خودای چونکه ئهگهر لهسهر سوننهتی پیخهمبهری خودا بوو و و نهوا لای خودای پهروهردگار قهبوول و وهرگیراوه ان شاءالله نهك قوربانیهك به گویرهی عادات و نهریتی باب و باییرانبیت.

(ييناسهى قورباني) - تعريف الأضحية -:

الأضحية: هي ما يُذبَح من النَّعَم يوم النحر وأيام التشريق تقربًا إلى الله تعالى.

واته: قوربانی سهربرینی ئهو حهیوانهیه که له روّژی جهژنی قوربان و روّژانی (تهشریق) دا به مهبهستی نزیک بوونهوه له خودای پهروهردگار ئه نجام دهدریّت (بر).

حوكمي قورباني كردن - حكم الأضحية -:

لهگهل ئهوهی کهوا راو بوچونی جیاواز ههیه سهبارهت به حوکمی قوربانی ، ئایا واجبه یان سوننهته دهتوانین بلیّین بوّچونی زانایان سهبارهت به قوربانی کردن سیّ بوّچوونی جیاواز ههیه:

1- کومه لیّك له زانایان ده فه رموون: سوننه تیکی موئه که ده واته ته نگید لیّکراوه به رده وام پیخه مبه ری خودا گیّن و هاوه لانی (ره زای خودای په روه ردگاریان لیّبیّت) که مته رخه میان لی نه کر دووه و به رده وام کر دوویانه ئه مه شافعی و ئیمامی شافعی و ئیمامی نه حمه و ئه بوو پوسف و محمد ای و محمد ای و دو در وربه ی هاوه لان و تابعی ئه م بو چونه یان هه بووه.

2- وه كۆمەنى دووهم دەفەرموون: واجبهو پێويسته نەسەر ھەموو موسونمانێك موقيم بێت يان موسافر ئەمەش بۆچونى (ئيمامى مالك و ربيعه و ئەوزاعى و ئەيثى كورى سەعده).

 $^{^{2}}$ – (التشریق) مهبهست پیّی چوار روّژی جهژنی قوربانه.

3- كۆمەنى سييهم دەفەرموون: واجبه لەسەر كەسيكى موقيم واته لەشارى خوى بيت موسافر نەبيت واته جياوازى لەگەن تاقمى دووەم تەنها ئەوەيە كە لەسەر موسافر واجب نيه بەنكو لەسەر كەسيكى موقيم واجبه ئەمەش بۆچوونى (ئيمامى ابو حنيفه)يه.

الم به الأم بوچونی راست و دروست به گویزه کایه ت و فهرمایشته صه حیحه کانی پیغه مبهری خود میانی و ووته کانایان نهوه یه واجب بیت والله أعلم.

به نگه نه سهر واجبیتی قوربانی کردن به نگه نه قورئانی پیروز (الأدلة من الکتاب)

 واته: ئهی محمد ﷺ بنی به راستی نویژهکه مو قوربانیه کهم و ژیان و مردنم هه مووی بو خوای په روه ردگاری جیهانه.

3- خوداى پهروهردگار دهفهرموويّت: ﴿ وَلِحَكُلِّ أُمَّةِ جَعَلْنَا مَسْكًا لِيَذَكُرُواْ اللَّهِ عَلَى مَا رَزَقَهُم مِّنَ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَكِيرِ ﴿ وَلِحَكُلِّ الحج: ٣٤ الحج: ٣٤

واته: بۆ ههر میلله تیکی ئیمانداری پیش ئیوه بهرنامهیهك و ری و شوینیکمان بۆ داناون که قوربانی بکهن و لهکاتی سهربرینی حهیوانهکهش ناوی خوای لهسهر بنین لهوهی که پیمان به خشیون له ئاژه ل و مالاته کانتاندا.

کهواته قوربانی خودای پهروهردگار دای نابوو لهسهر ههموو قهومانی پیش ئیسلامیش ههروهکو چون لهسهر ئیمهی داناوه کهواته ئهوه فههم دهکری له ئایهته که خودای پهروهردگار کردوویهتی به یهکیک لهو دروشمه گهوره ئایینیه که ههموو موسلمانان لهسهری رویشتوون و کردویانه بویه دهبی ئیمهش زور پاریزگاری نی بکهین و کهمتهرخهمی نهکهین ، ئهم دروشمه راگیراوی بکهین و بهردهوام.

4- خودای پهروهردگار دهفهرمویّت: ﴿ وَٱلْبُدُنَ جَعَلَنَهَا لَكُرُ مِّن شَعَیْمِ ٱللَّهِ الْحَجُدُ وَيَهَا خَیْرٌ فَالْدَکُرُواْ اَسْمَ ٱللَّهِ عَلَیْهَا ﴾ الحج: ٣٦ واته: ئیمه سهربرینی حهیوان و ئاژه له کا نمان بو قوربانی کردون به نیشانه و دروشمی ئایینی بینگومان خیری زوری بوتان ههیه ههر له دابهش کردنی گوشته که به سهر فه قیران و خزم و دراوسی ههروه ها له کاتی کرین و فروشتنی حهیوانه کانیش خیری تری تیدایه بو کریار و فروشیار که کرین و فروشتن ده جولینیت و لایه نیکی گرینگی وولات بهره و کریار و فروشیار که کرین و فروشتن ده جولینیت و لایه نیکی گرینگی وولات به ده و

پیش دهبات که بوارو لایهنی ئابوری وولاته ، وه پاداشتی قیامهتی و خیری ئەويشى تيايە وە لەكاتى سەر برينى حەيوانەكە خوداى پەروەردگار فەرمانيان پی دهکات ناوی خوای پهروهردگاری لهسهر بینن ، بویه شهیخولئیسلام ئیبن و تەيمىيە لە مجموع الفتاوى ھەر چوار ئايەتەكە دێنێتەوەو دەيكاتە بەڵگە لهسهر واجبيهتى قوربانى و دهفهرمويّت: (وأمَّا الأضحيّة وجوبها أيضاً فإنها من أعظم شعائر الاسلام وهي النسك العامُّ في جميع الأمصارِ والنسك مقرون بالصلاة في قوله تعالى: ﴿ قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُشَكِي وَمُحْيَاى وَمَمَاتِ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَالَمِينَ ﴿ اللَّهُ ﴾ الأنعام: ١٦٢ وقد قال تعالى: ﴿ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَٱنْحَـرُ ﴾ الكوثر: ٢ فأمر بالنحر كما أمر بالصلاة ، وقال تعالى ﴿ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَسْكًا لِّيَذَكُّرُوا ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنَ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَكِمُّ ﴾ الحج: ٣٠ ﴿ وَٱلْبُدُّنَ جَعَلْنَهَا لَكُم مِّن شَعَتَهِرِ ٱللَّهِ لَكُور فِيهَا خَيْرٌ فَأَذُكُرُوا ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهَا ﴾ الحج: ٣٦ وهي من ملة ابراهيم الذي أُمرنا باتباع ملَّتِهِ عليه السلام(م). واته: شيخ الإسلام إبن تيمية دهفه رموويّت: ههروهها قوربانيش واجبه چونكه يهكيّكه له دروشمهكاني ئاييني ئيسلام ئهويش ئەوەيە كە ئەھەموو ولاتىكى ئىسلامى ئاۋەئەكان سەر دەبردرىن، وەخواى گەورە قوربانى و نوێڗى بەيەكەوە ھێناوە ئەدوو شوێندا كەدەڧەرمووێت: ﴿ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَٱنْحَرَ ﴾ الكوثر: ٢ واته: نويْرُ بو پهروهردگارى خوّت بكه و قوربانى ئه نجام بده لهدواى نويْرى جه ژن (قُلْ إِنَّ صَلَاقِ وَنُسُكِي) واته: ئهى محمد ﷺ بلى

 $^{^{-3}}$ مجموع الفتاوى (23/23).

نویژم وه حهیوان سهربرینم بۆ خودای پهروهردگاره ، بۆیه خودای پهروهردگار م نهمر دهکات به نویژکردن ، وه ئهمر دهکات به نویژکردن ، وه دهفهرموویت ئهوه دینی پیغهمبهر ابراهیم بووه (علیه السلام) وه خودای پهروهردگاریش ئهمرمان پی دهکات که شوین دین و ریبازی پیغهمبهر ئیبراهیم بکهوین (علیه الصلاة والسلام) ئهمه کومهنیک بهنگه له قورئانی پیروز که تهئکید دهکاتهوه له کردنی و به گهوره راگرتنی ئهم دروشمه ئاینییه وه ئهمهش تیگهیشتنی زانای پایهبهرز ابن تیمیه بووه بو ئهم ئایمتانه و دهیکاته به دهستیهوه بو واحبیهتی قوربانی کردن

به لكه له سوننه ت - الأدلة من السنة:

1.عن عبدالرحمن الأعرج عن ابى هريرة ان رسول الله ﷺ قال (مَنْ كَانَ لَهُ سَعَةٌ وَلَمْ يُطْلِقُهُ قال (مَنْ كَانَ لَهُ سَعَةٌ وَلَمْ يُضِحِّ فَلاَ يَقْرَبَنَ مُصَلاًنا) (واته: ههركه سيك تواناى هه بيت و قوربانى نهكات بانزيك نويّژى جه ژنمان نهكه ويّت .

وقال الإمام الشوكانى (ووجه الاستدلال به ذاسعة عن قربان المصلَّى إذا لم يضح دل على أنه قد ترك واجباً)(ال) واته: كاتيك كه پيغهمبهر رَالِيُّ نههى دهكات لهنزيك بوونهوه له جيكاى نويزى جهزنى قوربان كه تواناى ههبيت و قوربانى نهكات ئهمه ئهوه ئهگهيينى كه وازى لهواجبيك هيناوه.

⁴⁻ أخرجه احمد (321/1) وابن ماجه (3123) والحاكم (349/2)وقال شيخ الالباني في سنن ابن ماجه حديث حسن.

⁵⁻ السبيل الجرار المتدفق على حدائق الازهار للامام الشوكاني: (228/3) الطبعة الثالثة.

2.عن مخنف بن سليم قال :ونحن وقوف مع رسول الله ﷺ بعرفات قال: يأيها الناس إنَّ على كُلِّ أَهْلِ بَيْتِ فِي كُلِ عامٍ أُضحية....)(ا)

واته: ئهى خهلكينه پيويسته لهسهر ههموو خاوهن ماليك و خيزانيك له ههموو ساليك دا قوربانى بكات.

قال المباركفورى في شرح هذا الحديث (في كل عام أضيحة...) أي واجب عليهم وقد أحتج بهذا الحديث :من قال بوجوب الأضحية (م)

واته: واجبه لهسهرتان قوربانی بکهن لهههموو سالیک, وه ئهوانهی ئهلین واجبه یشت بهم فهرمودهیه ئهبهستن و ئهمهیه به نگهیان.

3.عن الاسود بن قیس سمعت جندب بن سفیان البَجَلیَّ قال: ﴿شهدتُ النبی عَیْکِیُ وَمِن الله عَلَیْ الله عَلِیْ الله عَلِیْ الله عَلِیْ الله عَلِیْ الله عَلیْ الله عَل

وقال الحافظ ابن حجر العسقلاني رحمه الله (وقد استدل بهذا الأمر في قوله (فليذبح مكانها أُخرى,ومن لم يذبح فليذبح)من قال بوجوب الاضحيه. $\Box$

⁶⁻ رواه ابو داود رقم (2788)وقال الالباني حديث حسن.

⁷⁻ تحفة الأخوذي بشرح جامع الترمذي كتاب الأضاخي عن رسوالله ﷺ (96/5)الطبعة دار الفيحاء.

⁸⁻ صحيح رواه البخاري (5562) ومسلم (1960).

⁹⁻ فتح البارى شرح صحيح البخارى (27/10).

واته: تیهگهیشتن لهو فهرمانهی پیغهمبهر رسین که فهرموویهتی (سهربرین لهشوینی دانهیه کی تر, وه نهوهی سهری نهبریوه باسهری ببریت) به نگهیه لهسهر واجبییتی قوربانی کردن.

حیکمهت له ئه نجامدانی قوربانی

- 1- پەيرەوكردن و زيندوو كردنەوەى، يەكێكە لەدرووشمەكانى ئايينى پيرۆزى ئيسلام وە بەدەست ھێنانى پاداشتە بەئەنجامدانى قوربانى.
  - 2- دل خوشکردنی کهس و کار و مندال و خیزان و دراوسی و خزمان و ههژاران به تایبهتی بهدابهشکردنی گوشتی قوربانی بهسهریاندا.
  - 3- زیندووکردنهوهی یادهوهری قوربانییهکهی پیغهمبهر ئیبراهیم میه اسلاتواسلام)

قوربانى بهچى دەكريت - ممّ تكون الأضحية -

قوربانی تهنها به وشترو مانگاو مهرو بزن دهکریّت, به هیچ ئاژهڵیٚکی تر ناکریّت.

خوای گهوره دهفهرموویّت: ﴿ وَلِحَكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَسَكًا لِیَذَكُرُواْ اَسْمَ اللّهِ عَلَی مَا رَزَقَهُم مِّنَ بَهِیمَةِ الْأَنْعَکِرِ ﴾ الحج: ۳۰ واته: بو ههموو ئوممه تیك قوربانی كردنمان داناوه بو ئهوهی ناوی خوا بینن له كاتی سهربرین له سهر ئهو ئاژه لانهی خوا پییداون.

وشترو مانگا بۆ چەند كەس دەبيت و تەمەنيان چەندبيت

دروسته (10)كهس بهشدار بن لهكردنى وشتريك بهقوربانى, ههروهها مانگايهك بغ رسوالله وَيُكِيِّرُ في سَفَرٍ مانگايهك بو حهوت كهس, عن إبن عباس على قال : كنا مع رسوالله وَيُكِيِّرُ في سَفَرٍ فَحَضَرَ الأضحى فا شتركنا في البقرة سبعةً وفي البعيرة عشرة)(رر).

واته: ئیمه نهسهفهریکدا نهگهل پیغهمبهری خودابوین رسی جه ژنی قوربان میاه داده بوو, جا بههاوبهشی و شهریکی گاییکمان دهکرده قوربانی به حهوت کهس وه ووشتریکمان دهکرده قوربانی به دهکهس.

وه ههروهها مهریک یان بزنیک بو پیاویک و خاو خیزانه کهی دهبیت ههروه کو ابن القیم دهفه رموویت: (و کان هدیه ویکی از الشاه تُجزئ عن الرجل وعن أهل بیته، ولو کثر عددهم) در واته: له رینماییه کانی پیغه مبه روگی وابوه مه ریک یان

 $[\]Box$ تر - صحيح راواه الترمذي برقم(1501)

¹¹⁻ زاد المعاد لابن القيم الجوزى (323/2)

بزنیک دروسته بکریته قوربانی له جیاتی پیاویک و مال و مندالهکانی هدرچهنده ژمارهیان زوربیت.

وه تهمهنی ووشتر دهبیّت پینج سالّی تهواو کردبیّت, وهمانگا و بزن دوو سالّیان تهواو کردبیّت, وه مهریش دهبیّت سالیّکی تهواو کردبیّ

ئەو عەيبانە چين كە قوربانى پى دروست نيە

- 1. نابت كويربيت
- 2. نابينت نهخوش بيت نهخوشيهكي ديار.
  - 3. ناٽيت شهل بيت.

واته: نابی قوربانی بکریت به ولاغیکی شهل که شهلیهکهی دیاربیت وه بهکویریک که کویریهکهی دیاربیت وه بهنهخوشیک که نهخوشیهکهی دیاربیت وه بهلاوازیهك که ئیسکهکانی موّخی تیدانهبیت.

اتر - صحيح رواه الترمذي برقم (1497)

ئهمه ئهو چوار خالهیه کهپیغهمبهر ویکی اسی کردوه و بهعهیب ده چیت و قوربانی پیوه دروست نیه به لام ئهگهر هاتوو حهیوانیک گویی کون کرابوو یان شهق کرابوو یان شهق کرابوو یان کلکی پهرابوو ئهمانه هیچی بهعهیب ناچن و هیچی تیدانیه و دهبیت والله أعلم.

كاتى سەربرين

پیّویسته قوربانی دوای نویّژی جهژنی قوربان بکریّت و ئهنجام بدریّت, ههرکهسیّك پیّش نویّژی جهژن قوربانی بكات ئهوا بهقوربانی حساب ناکریّت به لاّکو دهبیّته خیّر و صهدهقه بوّ خاوهنهکهی.

عن البراء وَ اللهِ عَلَيْهِ عَلَى اللهِ عَلَيْهِ أَلَهُ عَلَيْهِ يَخطُبُ فقال (إِن أُوَّل مانبدأ من يَومنا هذا أَن نَصَلِّي ثم نَرْجَعْ فَننحَرْ فَمَنْ فعل هذا فَقَد أصاب سُتَّتَنَا ,ومن نَحَرَ فإنما هو لحمَّ يُقَدِّمُهُ لأهله ليس من النسك في شيء) (سر).

واته: یهکهم شت که ئهمرو دهستی پی دهکهین نویژی جهژن دهکهین, پاشان دهگهریینهوه ئینجا قوربانی دهکهین و حهیوان سهر دهبرین, جا ههرکهسیک ئاوای کرد ئهوا نهسهر سوننهت و ریبازی ئیمهیه, به لام ههرکهسی پیش نویژی جهژن

اتر صحیح رواه البخاری برقم (5560)

ههروهها ئهم قوربانیه کردنی بهردهوام دهبیّت تاکوو روٚژی دووهم و سیّیهمی دوای روٚژی جهژن که پیّیان دهوتریّت ایام التشریق).

به لأم سوننهت وایه لهیه کهم روزی جه ژن بکریت دوای هاتنه وه لهنویژی جه ژن وهله کاتی سه ربرینی حهیوانه که ته نها ده لیّیت: (بسم الله و الله اکبر) عن انس بن مالك قال (ضحی النبی بگبشین أمْلَحَیْن فَرَایته و اضحاً قَدَمه علی صفاحهما یسمی ویُکبِّر فذبحهما بیده) (ار).

واته: پیغهمبهر ﷺ دوو بهرانی سپی و رهشی کرد بهقوربانی جا بینیم پیی خستبووه سهر لای ملی ههردووکیان و دهیووت: (بسم الله و الله اکبر),ئینجا سهری ههردووکیانی بری، کهواته سوننهت وایه بهدهستی خوّت سهری ببری.

ئايه دروسته خاوهني قوربانيه كه له گوشتي قوربانيه كهي بخوات؟؟

به لى دروسته خاوهنى قوربانيه كه له گوشتى قوربانيه كه بخوات و هه لى بگريت و به شيكى به سهر خه لكيدا دابه ش بكات .

عن سلمة بن الأكوع قال: قال: عَلَيْكُ (كُلُوا وأطعموا وادَّخِروا...) (١٠).

 $[\]Box^{i}$ صحیح رواه البخاری برقم (5588) ومسلم برقم (1966).

اتر - صحيح رواه البخاري برقم (5569).

واته: پینه مبه ریکی فه رمووی بیخون و بیکه ن به چیشت و خواردن و به شیکیشی هه نبگرن) عن عائشة (رضی الله عنها) عن النبي ریکی قال (کلوا وادَّ خروا و تصدقوا) (ار). واته پینه مبه ریکی فه رموی بیخون و هه نی بگرن و بیبه خشن.

كهواته لهم دوو فهرموودهيهى پێغهمبهر وَكُوْلُمُ بهدهردهكهوێت كه فهرمان بهسێشت دهكات :

- 1. خوّى ليّى بخوات خيّزان و مندالهكانيشى به ههمان شيّوه, ئهمهش سونهته.
  - 2.دروسته خاوهني قوربانيهكه بهشيك له قوربانيهكه هه لْبگريْت, ئهمهش دروسته.
    - 3. وه پيويستيشه بهشيكيش ببه خشيت بهسهر خه لك.

وه سوننهت وایه ئهو کهسهی دهیهویّت حهیوان سهرببریّت و قوربانی بکات له بیدایهتی مانگی (**ذوالحجة**) واته دهروّژ پیّش کردنی قوربانیهکه موو و نینوّکی خوّی لانهدات.

عن أم سلمة ان النبي رَجُلُكُمُ قال: (إذا دخلت العشر وأراد أحدكم أن يضحي فلا يمس من شعره وبشره شيئاً)(بر) وفي رواية (ولايقلمن ظفراً)(إر)

واته ؛ کاتیک چوونه ناو مانگی (ذی الحجة) دهروّژی حاجیان وه ههریهکیّک له ئیّوه ویستی قوربانی بکات با دهستکاری خوّی و مووهکانی و نینوّکهکانی نهکات.

وأخر دعوانا أن الحمدلله رب العالمين وصلى الله على نبينا محمد وعلى اله وصحبه وسلم.

 $^{^{-17}}$ ر صحیح رواه مسلم برقم (1872).

 $^{^{-17}}$ ر صحیح رواه مسلم برقم (1977).

سهرچاوهكان

- 1. تەفسىرى (إبن كثير)
  - 2. صحيح البخارى
    - 3. صحيح مسلم
    - 4. سنن الترمذي
    - 5. سنن إبن ماجة
    - 6. سنن ابی داود
- 7. فتح البارى شرح صحيح البخارى للإمام ابن حجر العسقلاني رحمه الله.
  - شرح صحيح مسلم للإمام النووي رحمه الله.
  - 9. تحفة الأحوذى بشرح جامع الترمذى للإمام المباركفوري رحمه الله.
    - 10. السيل الجرار للإمام الشوكاني رحمه الله.
- 11. صفة الاضحية في عهد النبي عَلَيْكُمْ محمد عبدالرحمن لطيف حفظه الله.